

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

3.6. sz. melléklete:

Speciális elvárások táj- és kertépítészeti és településtervezési területen (Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet)

A területhez tartozó képzéseket az alábbi táblázat foglalja össze:

Képzési szint	Képzési terület	Szak		Nyelv	Tanulmányokat záró hallgatói munkák
Alapképzés	Agrár	Tájrendező és kertépítő mérnöki	BSc	magyar	szakdolgozat
Mesterképzések	Agrár	Tájépítész mérnöki	MSc	magyar	diplomaterv
	Műszaki	Településmérnöki	MSc	magyar	diplomaterv
	Művészeti	Tájépítészet és kertművészet	MA	magyar és angol	diplomaterv

1. Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak kiegészítései

1.1. A témaválasztással kapcsolatos speciális rendelkezések

A szak hallgatói a szakdolgozat témáját az oktatók által megadott tématerületek alapján a hallgatók az 5. félévben választják ki. A specializációfelelős a választott téma alapján kéri fel a konzulens oktatót. A hallgatók az 5. és a 6. félév során a kapcsolódó tantárgyi követelményrendszereknek megfelelően több alkalommal prezentálják a szakdolgozat aktuális állapotát. A hallgatóknak a 6. félév végére a szakdolgozat 80 %-os készütségéig kell eljutniuk, az oktató ennek megléte esetében adja meg az aláírást, értékeli az elvégzett munkát.

1.2. A szakdolgozat speciális formai követelményei

A dolgozat címe: A dolgozat tartalmának, mondanivalójának tömör kifejezése (amennyiben a cím nem egyértelműen igazít el a témakört illetően, akkor szükséges magyarázó alcím adása).

Bevezetésnek az általános fejezetben megfogalmazottakon túl tartalmaznia kell a kifejtés menetének és logikájának rövid ismertetését és a szakdolgozat középpontjában álló téma tárgyalásához szükséges fogalmak, modellek, elemzési módszerek, értékelési eljárások, elméletek felsorolását is.

Vizsgálat/helyzetelemzés/adottságok feltárása: a tájépítészeti szakterület specialitásai miatt az Anyag és módszer fejezet helyett a fentiek valamelyike alkalmazható. Ennek keretében adott témától függően a probléma feltárása, a kialakult konfliktusok bemutatása, a konfliktusok feloldási lehetőségének vizsgálata is szerepeljen.

Tervlapok: A szakdolgozatban a vizsgálati, a szintézis és a javaslati munkarészhez is készülhet tervlap az adott témához illeszkedően, a konzulens iránymutatásai alapján.

Szintézis/értékelés:

- A kutatási módszertan specifikálása (amennyiben a szerző vizsgálatainak során komolyabb módszertani apparátust alkalmazott).
- Szerző saját intuíciói alapján előfeltételezések, hipotézisek megfogalmazása.

Javaslatok/eredmények/fejlesztési elképzelések/következtetések:

- A megalapozott – tényekkel és érvekkel alátámasztott – megállapítások ismertetése.
- Szerző személyes állásfoglalásának megjelenítése.
- Az eredmények részletes kifejtése vagy a tervek bemutatása.

Mellékletekkel kapcsolatos kiegészítések:

- a tájépítészeti szakterületen jellemző mellékletek: módszertani dokumentációk, térképek, tervek, felhasznált kérdőív, interjúvázat, elvégzett számítások;
- azon ábrák, táblázatok, dokumentumok stb. megjelenítése, amelyek a dolgozat egy adott fejezetével/alfejezetével ugyan szoros kapcsolatba hozhatók, formájuk (pl. A3-as) és/vagy terjedelmük (kettő vagy több oldal) miatt azonban mellékletbe kívánkoznak.

Terjedelem

A szakdolgozat terjedelme a megadott általános keretknél szűkebben korlátozott: mellékletek nélkül minimum 30, maximum 50 oldal.

2. Tájépítész mérnöki mesterképzési szak kiegészítései

2.1. A témaválasztással kapcsolatos speciális rendelkezések

A téma meghirdetése a Tájépítésmérnök MSc-n tantárgyon belül történik és a meghirdetéshez prezentáció és a témák magyarázó ismertetése is kapcsolódik.

Az okleveles Tájépítész mérnök szakon a hallgatók tanulmányaik lezárásához diplomatervet készítenek. A diplomaterv témáját a hallgatók a 2. félév végén választják, ekkor kerülnek a konzulens oktatók kijelölésre. A 3. félév végére a hallgatók a vizsgálati munkarész 80 % készütségére jutnak el, a diplomaterv befejezése a 4. félév követelménye. A hallgatók mindkét félév során a követelményrendszereknek megfelelően több alkalommal prezentálják a diplomaterv aktuális állapotát. A témaválasztás részletes menetét a kapcsolódó tantárgy adott tanévre meghirdetett tantárgyprogramjában tesszük közzé.

2.2. A diplomatervek típusai és az azokkal kapcsolatos követelmények

A diplomaterv készítése során, az elvárás komplex tájépítészeti tervezési feladat – helyszíni vizsgálatokra, forráskutatásokra és a téma elméleti feldolgozására alapozott – megoldása, amely a téma választott feldolgozásától, tervtípusától függően tartalmaz elméleti (szöveges) feltáró munkát, a szövegesen kifejezhető feladat megoldást és a tervi munkarészeket. A diplomaterv készítése során a munka elkészítéséhez szükséges vonatkozó jogszabályok ismerete, betartása alapvető elvárásnak tekinthető. A diplomaterv típusok a magyar tervezési rendszer tagozódását követik, térségi, települési

és objektum szintű tervezési feladatok megkülönböztetésével. Minden tervezési szinten lehetőség van inkább elméleti, kutatási, fejlesztési tanulmány jellegű, vagy műszaki tervi munkarészeiben kidolgozottabb diplomamunka készítésére. A tervezési rendszer hierarchiájából adódóan és a tervezési követelményekben megfogalmazott elvárások teljesítése miatt, a diplomaterven belül általában szükséges a témához/területhez kapcsolódó több tervezési szint áttekintése, ugyanakkor a tervekben részletesen kidolgozott lényegi megoldásnak egy tervezési szinten belül kell maradnia.

A diplomaterv általános felépítése

Szöveges munkarész:

(az egyes munkarészek dolgozaton belüli aránya a diplomaterv típusától függően különböző lehet)

- bevezetés (a témaválasztás indoklása, jelentősége, a munka célja min 1 oldal terjedelemben)
- irodalmi áttekintés (a konkrét témára vonatkozó szakirodalom tömör ismertetése, az irodalmi források elemzése)
- a választott feladat megoldását megalapozó saját kutatások, vizsgálatok, következtetések részletes ismertetése, leírása (adatgyűjtés, feldolgozási, értékelési módszer, eredmények, következtetések, saját megállapítások leírása)
- a feladat-megoldáshoz tartozó terv szöveges alátámasztása (elvi kiindulás, koncepcionális és kompozíciós megfontolások, a tervezés főbb szempontjai stb.)
- összefoglalás (max. két oldal)
- irodalomjegyzék
- Melléklet: az alátámasztó anyagok mellékletbe rendezhetők a szöveg mennyiségének 50%-ig.

Tervi munkarészek:

A téma választott feldolgozási típusának megfelelő tervlapok, amelyek a szöveges munkarészekkel együttesen alkalmasak a hallgató mérnöki-kutatói képességeinek, tervezői készségeinek, megítélésére. A tervlapok száma, léptéke, kidolgozási mélysége a választott diplomaterv típustól függ, melyet a hallgató a konzulenssel köteles egyeztetni. Az A4-es és A3-as méretű tervlapok a szöveges részbe integrálhatók, bekötethetők, az ennél nagyobb méretű tervlapok a hajtogatott formában a diplomaterv végén kell elhelyezni.

A diplomaterv háromféle típusú és kétféle hangsúlyú lehet, az alábbiak szerint.

	OBJEKTUM/ 1. típus	TELEPÜLÉSI/ 2. típus	TÉRSÉGI/ 3. típus
	A/ TERVEZÉSI HANGSÚLY		
téma	Objektumterv (1 - 10 ha, közpark, köztér, közpark, intézménykert stb., vagy rehabilitálandó létesítmény) – hangsúly a kiviteli terv szintű műszaki tartalomon *Növényalkalmazási követelmények mellékelve	Település, vagy településrész (10 ha-nál nagyobb zöldterület); vagy zöldfelületi rendszer; rendezési, vagy fejlesztési jellegű terv	Ország, térség, településcsoport; vagy zöldfelületi rendszer, kék –, zöldinfrastruktúra hálózat; tájtervezési, tájökölógiai elméleti témakörben rendezési, vagy fejlesztési jellegű terv
szöveg	45-100 oldal mellékletként dokumentálva	45-100 oldal	45-100 oldal
terv	tervdokumentáció kötet, mellékleteként az önálló műszaki leírás jellegű szöveges munkarész; <i>makett opcionális melléklet lehet</i>	tervdokumentáció a szöveges munkarészben és a szöveges munkarész mellékleteként	tervdokumentáció a szöveges munkarészben és a szöveges munkarész mellékleteként

	OBJEKTUM/ 1. típus	TELEPÜLÉSI/ 2. típus	TÉRSÉGI/ 3. típus
	B/ KUTATÁSI HANGSÚLY		
téma	Olyan objektum tervezési feladat, ahol az előkészítő, elméleti munka, feladat megoldás legalább akkora súlyt képvisel, mint a tervi munkarész. A tervi munkarész mélysége a program, koncepció vagy engedélyezési szintnek megfelelő.	Elméleti téma; örökségvédelmi, tájvédelmi, településkép védelmi, környezetvédelmi, ökológiai hatáselemzések, a társtudományok eredményeinek szakmai integrálása, tájépítészet történeti kutatások, tervezési módszertan. A tervi munkarész mélysége (ha van) tanulmány, koncepció szintű.	Elméleti téma; örökségvédelmi, tájvédelmi, környezetvédelmi, ökológiai hatáselemzések, a társtudományok eredményeinek szakmai integrálása, tájépítészet történeti kutatások, tervezési módszertan A tervi munkarész mélysége (ha van) tanulmány, koncepció szintű
szöveg	45-100 oldal	45-100 oldal	45-100 oldal

A különböző típusú diplomatervek további sajátos követelményeit és értékelési szempontjait az adott tanévre kihirdetett tantárgyi követelményrendszerek tartalmazzák.

3. Települmérmnöki mesterképzési szak kiegészítései

3.1. Témaválasztás folyamata (2.1-2. fejezet)

A diplomaterv tervezett témája a mesterszakos tanulmányok harmadik félévében kerül kiválasztásra. Mivel a diploma témája mindig tervezési feladat (nem kutatási) ezért a szakot gondozó tanszék bemutat javasolt helyszíneket/témákat (jellemzően átalakulóban lévő, városszerkezetileg kitüntetett területek). Az elmúlt két év során a tanszéki gyakorlat keretében feldolgozott területek nem választhatók diplomaterv-készítéshez. A hallgató javasolhat saját területet is diplomaterve témájához. A téma jóváhagyásához a hallgató prezentáció keretében min. 2 területet mutat be, a végleges területválasztásra közös tanszéki konzultáció keretében kerül sor. A konzulens(ek) kiválasztásánál a szakfelelős a választott tervezési terület alapján dönt.

3.2. A diplomaterv speciális elvárásai

A végzős hallgatónak a diplomaterv részeként az alábbi anyagokat kell leadniuk: szöveges munkarész, tervdokumentáció, makett, poszterek, összefoglaló poszter.

Makett (konzulenssel egyeztetett területről): csak a diplomavédésen kell bemutatni.

A diplomatervet tetszőleges számú (min. 3, max. 6), de azonos méretű (70×100 cm), álló vagy fekvő formátumú, táblóra feszíthető papíron kell beadni. A poszterek egységes grafikai arculattal készüljenek, és mindig azonos helyen tartalmazzák a „DIPLOMATERV ADOTT ÉV” feliratot, az egyetem, az intézet és a tanszék megnevezését, a hallgató nevét, a konzulens nevét, a diplomaterv címét, a poszter megnevezését, a poszter sorszámát és a terv méretarányát. Ha a poszter több, különböző léptékű rajzot tartalmaz, a méretarányt az egyes rajzoknál kell feltüntetni.

A végzős hallgatók diplomakiadványához le kell adni egy magyar és angol nyelvű rövid összefoglalót 2-3 ábrával, a témát konzultáló tanszék által kiadott formai követelmények alapján.

A végzősök diplomakiállítására készített összefoglaló posztert a mindenkori intézeti előírásoknak megfelelően kell elkészíteni.

Speciális formai követelmények (4.1-2. fejezet):

Terjedelem: A szöveges munkarész terjedelme: 30-50 oldal, melybe nem számítanak bele a mellékletek.

Felhasznált szakirodalom a felsőbb szintű tervek (országos, regionális, térségi, települési), koncepciók, stratégiai tervek, korábbi javaslatok ismertetését (illetve az azokkal való ütköztetést, az azoktól való eltérés indoklását) jelenti, max. a műleírás harmada. A források között minimum 2-3 legyen idegennyelvű. Itt kell bemutatni a tervi és szakirodalmi előzményeket, a korábbi tervezési, esetleg tudományos eredményekre hivatkozva.

A mellékletek a műleíráson felül jellemzően 12 - 20 önálló A3 méretre kicsinyített felsőbb szintű tervek és saját javaslatok, melyek a poszteren és a védésen bemutatott diploma prezentáción is megjelennek.

A szöveges rész szerkesztése és tördelése

Mellékletbe kerülhetnek a szükséges szövegközi ábrák és táblázatok mellett a saját önálló vizsgálatokat és alátámasztó munkarészeket bemutató tervlapok is.

A szöveges munkarészek, jegyzékek, mellékletek bekötési sorrendje:

1. belső címlap
2. tartalomjegyzék
3. a diplomaterv szöveges fejezetei
4. irodalomjegyzék
5. ábra- és táblázatjegyzék
6. mellékletek

A diplomatervet egy nyomtatott, álló A4-es nagyságú példányban, fekete kötésben is be kell adni a védés napján.

A diplomaterv rajzi-tervi munkarészei A/3 méretre kicsinyített változatát a kötet végén mellékletben, és/vagy a kötet végére bekötött tasakban kell elhelyezni.

A diplomaterv nyomtatott példányához csatolni kell (nem bekötve) egy ún. tervösszefoglalót, ami 1-2 oldal terjedelmű, és a munka lényegét írja le.

A rajzi munkarészek formai követelményei

A rajzi munkarészeket kézi és gépi, illetve vegyes technikákkal lehet előállítani. Követelmény, hogy a rajzok tiszták, olvashatóak és egyértelműek legyenek. A rajzok grafikai kidolgozásának színvonala is része a diplomatervnek és az elbírálás során értékelésre kerül.

4. Tájépítészet és kertművészet mesterképzési szak kiegészítései

4.1. A témaválasztás folyamatával kapcsolatos kiegészítések

A hallgatóknak a diplomaterv tervezett témáját a mesterszakos tanulmányok második félévében kell megadniuk, de már az első félévben is lehetőségük van arra, hogy témát válasszanak és ehhez kérjék az oktatók segítségét. A hallgatók a kiírt általános témakörök alapján saját témát választanak. A saját tématervezetet egy témavázlaton mutatják, melyet a második félév végén az oktatókkal egyeztetnek. Amennyiben a téma nem felel meg a szakmai kritériumoknak (területnagyság, intenzitás stb.), a hallgatóknak újabb témát kell választania.

Az tekinthető elfogadott diplomaterv-témának, amelyet a szakfelelős visszaigazol, és amelynek elkészítéséhez konzulenszt jelöl ki. Erre a harmadik félév kezdetéig kerül sor.

4.2. Diplomaterv speciális elvárásai

Tervi, rajzi munkarész / poszterek

A tervezési feladat jellegének és a szöveges leírásban megfogalmazott tervezői koncepciónak megfelelő, legalább 5 db poszter, amelyek együttesen alkalmasak a hallgató tervezői elképzelésének bemutatására és megítélésére. A poszterek száma, formátuma, léptéke, kidolgozási mélysége, grafikai megoldása a feladattól függ. A poszterek egyaránt lehetnek kasírozottak vagy tekerceseltek.

A rajzok grafikai kidolgozásának módját a szakterületen szokásos ábrázolástechnikai szempontokat figyelembe véve, a konzulenssel egyeztetve kell megválasztani. Követelmény, hogy a rajzok tiszták, olvashatóak és egyértelműek legyenek.

A posztereket elektronikus formában is le kell adni PDF formátumban, 200 dpi minőségben.

A tervezési terület helyszínrajzát szerkeszthető DWG formátumban, illetve a helyszínrajzhoz tartozó fakatasztert szerkeszthető XLS formátumban is le kell adni a diplomatervvvel együtt.

Összefoglaló poszter

A diplomatervről összefoglaló posztert is kell készíteni, melyet szintén a diplomaterv-leadással egy időben kell beadni, elektronikus formában, nyomtatható minőségben. A gazdagon (legalább felerészben képekkel, ábrákkal) illusztrált posztert a témát konzultáló tanszék által kiadott sablon alapján kell kivitelezni, mind méretben, mind szerkesztésben.

Szövegének tartalmaznia kell tömören a témaválasztás indítékát, a feldolgozás módszerét, a legfontosabb eredményeket, tervi megoldásokat és megállapításokat.

Diplomakiadvány

A végzős hallgatók diplomakiadványához le kell adni egy magyar és angol nyelvű rövid összefoglalót 2-3 ábrával, a témát konzultáló tanszék által kiadott formai követelmények alapján.

A makett

A hallgatóknak a tervezési projekt egy – a konzulenssel egyeztetett – jellegzetes részletéről készült, max. A3 alapterületű, tetszőleges kézi technikával készült térbeli makettjét a záróvizsgán kell bemutatnia.

A makettről készült minimum 5, maximum 10 db fotót elektronikus formában is le kell adni, összefűzött PDF formátumban. A képek közül minimum kettőnek a teljes makettet ábrázolnia kell, míg minimum háromnak egy-egy kiemelt részletmegoldást kell bemutatnia.

4.3. Formai követelményekkel kapcsolatos kiegészítések

A szöveges munkarész tartalma:

- **bevezetés** (a témaválasztás indoklása, célkitűzés, tervezési terület meghatározása);
- **irodalmi áttekintés** (a témára vonatkozó szakirodalom tömör ismertetése, az irodalmi források elemzése: önállóan vagy a vizsgálati fejezetekbe beépítve);
- a tervet, illetve a kutatási eredményeket megalapozó saját **vizsgálatok, következtetések** leírása (adatgyűjtés, feldolgozási, értékelési módszer, eredmények, következtetések);
- **a terv szöveges indoklása** (elvi kiindulás, koncepcionális és kompozíciós megfontolások, a tervezés főbb szempontjai stb.);
- **a terv szöveges leírása**, bemutatása, az adatok szakszerű közlése (műszaki leírás);
- **összefoglalás** (max. két oldal);
- **irodalomjegyzék**
- **táblázatok és ábrák jegyzéke**
- **nyilatkozatok**
- **mellékletek**

A szöveges munkarész formai követelményei

A diplomaterv egy példányát álló A/4-es nagyságú fekete kötésben a záróvizsga napján kell leadniuk a hallgatóknak. A kötet gerincén szerepeltetni kell a szerzőt és az évszámot is.

A dolgozat munkarészeinek bekötési sorrendje

1. belső címlap

2. tartalomjegyzék
3. szöveges munkarészek
4. felhasznált források
5. táblázat-, ábra- és fényképjegyzék
6. mellékletek
7. a posztterek kicsinyített változata (A3)

A szöveges rész szerkesztése és tördelése

A központi előírások alapján. A felhasznált források további típusai (példákkal):

Tervelőzmények

A Balaton üdülőkörzet regionális rendezési terve I–II. kötet (1980)

Városépítési Tudományos és Tervező Intézet, Budapest

Térképek

Térképeknél a szerző és évszám mellett meg kell adni (ha van) a szelvéyszámot és a térkép őrzési helyét is.

Szöveges közlések

A személyes közlésekre is hivatkozni kell, a név mellett a beszélgetés pontos dátumát is megadva.

4.4. A diplomatervek növényalkalmazással kapcsolatos kritériumai

a) A dolgozat beadásának feltételei

A jelölt köteles a dolgozat beadása előtt legalább egy alkalommal konzultálni a dendrológia csoport valamelyik munkatársával, ahol a tervezett növényalkalmazás bemutatása mellett igazolja, hogy a dolgozat célkitűzéséhez szükséges növényfelméréseket, kiültetési terveket, növénylistákat, táblázatokat (kivágandó, megtartandó, pótlásra javasolt fajok...) elkészítette.

b) A dolgozat elfogadásának feltételei

Tervezési feladatnál szükséges

- a növényfelmérés jegyzőkönyve, melynek elemei:
- latin név, magyar név, egészségi állapot, törzskörméret, fenntartási javaslat
- a növényállomány szöveges értékelése,
- a növényalkalmazási koncepció szöveges bemutatása,
- növénykiültetési terv: a növények egyértelmű jelölése (a szakmában elfogadott módon), pontos helye, darabszáma
- a telepítendő növények listája, melyben a lombhullató fák, örökzöldek, cserjék, évelők, egynyáriak csoportosítva jelennek meg.